

5. Значення рухової активності дітей та підлітків / Сидорук І., Євтух М., Зарічанська Л., Гірак А. Рівне, 2020. № 7. С. 29-34.
6. Організація рухової активності дошкільників, як підґрунття здорового способу життя URL: <https://vseosvita.ua/library/organizacia-ruhovoi-aktivnosti-doskilnikiv-ak-pidgruntta-zdorovogo-sposobu-zitta-11588.html>
7. Поліщук О. Формування у дітей старшого дошкільного віку компетентності про здоровий спосіб життя. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2013. Вип. 47. С. 242. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_prob1_silsk_shkolu/47/40.pdf.
8. Пахальчук Н. О. Виховання почуття ритму в дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку засобами ботмерівської гімнастики. *Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології*. 2015. № 7 (51). С. 332-340.
9. Пахальчук Н. Формування естетичного досвіду дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання. *Реалізація ідей В.О. Сухомлинського в практиці роботи сучасної початкової школи: збірник матеріалів педагогічних читань*. Вінниця: Ландо ЛТД, 2015. Вип. 10. С. 8–11
10. Федько О. Основні принципи забезпечення здорового способу життя. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2010. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=134>
11. Консультація: «Способи організації дітей на фізкультурному занятті: здоров'язбережувальний підхід. URL: <http://surl.li/dlhvb>
12. Ніколіна Т. Фізичне виховання дошкільників. Старша група: навчальна книга. Тернопіль: Богдан, 2010. 120 с.

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ВЗАЄМОДІЇ ЗДО ТА РОДИНИ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЄС

Антоніна Бірюкова, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Н. О. Пахальчук, кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

ORGANIZATION OF PHYSICAL AND HEALTHY ACTIVITIES OF CHILDREN OF OLDER PRESCHOOL AGE IN THE INTERACTION OF SCHOOL AND FAMILY: THE EXPERIENCE OF UKRAINE AND THE EU

Antonina Biriukova, master's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

***Анотація.** В статті розкриваються особливості організації фізкультурно-оздоровчої діяльності у взаємодії закладу дошкільної освіти та родини дітей старшого дошкільного віку. Автор статті презентує педагогічні прийоми організації фізкультурно-оздоровчої діяльності.*

***Ключові слова:** фізкультурно-оздоровча діяльність, здоровий спосіб життя, індивідуально-диференційований підхід.*

***Abstract.** The article discusses the features of organizing physical education and health activities in collaboration between preschool educational institutions and families of older preschool children. The author of the article presents pedagogical techniques for organizing physical education and health activities.*

***Key words:** physical education and health activities, healthy lifestyle, individualized approach.*

Фізкультурно-оздоровча діяльність для дітей старшого дошкільного віку є важливим елементом їхнього фізичного, психічного та соціального розвитку. Вона сприяє формуванню

здорового способу життя, розвитку фізичних навичок та координації рухів, покращенню самопочуття та збільшенню емоційного благополуччя.

Аналіз наукової літератури [1; 3; 4 та ін.] дозволив виявити фактори, які мають вирішальний вплив на участь дітей у заняттях фізичною культурою: особистий приклад для наслідування, ціннісні орієнтації батьків, спільна діяльність з дітьми та фізична грамотність тощо. Особливого значення набуває педагогічна взаємодія закладів дошкільної освіти та родин, яка може призвести до позитивних результатів у фізичному вихованні та розвитку особистості дітей. Тому робота педагогічних колективів спрямована на надання кваліфікованої допомоги батькам у формуванні та збереженні здоров'я дітей, на підвищенню фізичної грамотності родин тощо [1].

Показниками фізичного здоров'я дитини є рівень морфофізіологічного розвитку (відсутність відхилень в анатомічній будові тіла, правильне функціонування всіх органів та систем, їх розвиток та ріст). Ці антропометричні та біометричні показники підтверджуються за віком і служать як показники розвитку: включаючи ріст, масу тіла, об'єм грудної клітки, функції серця, легенів, травлення та виділення, стан опорно-рухового апарату, поставу, стан шкіри, рівень гостроти зору, нюху, слуху та смаку [5]. Одним із пріоритетних напрямків у вихованні дітей дошкільного віку є зміцнення здоров'я та сприяння загальному фізичному розвитку. У контексті даного дослідження особливого значення набувають наукові праці, які доводять, що дошкільний період є відповідальним для забезпечення фізичного та морального здоров'я людини та створює оптимальні умови в процесі зміцнення фізичного здоров'я [2].

Ідея взаємодії, особливо в контексті соціально-сімейного впливу на дітей, набула значного розвитку в Україні та за кордоном. Взаємодія у освітньому процесі це взаємообумовлена контактна система, єдність соціальних, психологічних і виховних зв'язків, у якій соціальні фактори визначають результати педагогічної взаємодії, психологічні фактори забезпечують механізм її реалізації, а виховні – створюють результати навчальної взаємодії. Створення дошкільного простору із залученням сім'ї як середовища для розвитку особистості є одним із перспективних напрямків розвитку дошкільної системи України [6].

Особливо важливою є педагогічна взаємодія закладу дошкільної освіти та сім'ї, в результаті якої можна досягти позитивних результатів як у фізичному вихованні, так і в особистісному розвитку дитини. Діти дошкільного віку характеризуються природною руховою активністю. Цей факт є передумовою для створення перспектив міцної інтеграції спортивної культури дітей. Т. Проніна зазначає, що вирішальний вплив на підвищення інтересу до фізкультурно-оздоровчої діяльності дітей мають особисті приклади батьків, ціннісні орієнтації, спільна діяльність з дітьми, спортивні навички та фізична грамотність, у тому числі правильна оцінка культурно-виховного впливу спорту, де діти беруть участь у фізичних змаганнях [6]. На думку науковців [1; 2 та ін.], в процесі фізичного виховання ефективним способом формування емоційного кола дітей дошкільного віку є метод змагального заняття, який сприяє швидкості рухової реакції, зростанню м'язової сили, вдосконаленню координації рухів, підвищенню здатності до сприйняття, відтворення рухів і формування моторики. Сучасні форми взаємодії ЗДО з родиною – це способи організації спільної діяльності та спілкування. Основою всіх видів форм взаємодії ЗДО з родинами є встановлення довірливих взаємин між дітьми, батьками і педагогами, об'єднання їх в єдину команду, виховання потреби ділитися одне з одним своїми проблемами та спільно їх розв'язувати тощо.

С.Бабук підкреслює, щоб бути здоровим, потрібно оволодіти мистецтвом збереження і зміцнення здоров'я. Цьому мистецтву й повинно приділятися якомога більше уваги, як в закладі дошкільної освіти, так і в сім'ї. Тільки в дошкільному віці найсприятливіший час для формування правильних звичок, які в поєднанні з навчанням дошкільників методам зміцнення та збереження здоров'я можуть призвести до позитивних результатів [1]. Завдання зміцнення здоров'я дошкільників вимагає спланованої та систематичної педагогічної

діяльності як з боку дошкільного закладу, так і з боку сім'ї. Розвиток здорового способу життя серед дітей передбачає активну участь батьків, створення сімейних традицій фізичного виховання та оздоровлення. Одним із ключових аспектів реалізації цієї мети є залучення батьків до спільних ініціатив з педагогами. Це передбачає не просто спостереження батьків за процесом виховання, а активну участь у ньому, що включає їх у різноманітні активні програми. Лише через поєднання зусиль ЗДО та родини можна досягти позитивної динаміки в збереженні та зміцненні здоров'я дітей [4].

Співпраця ЗДО та сім'ї передбачає спільні визначення цілей діяльності, планування майбутньої роботи, розподіл сил і засобів відповідно до можливостей кожного учасника, спільний контроль і оцінку результатів роботи, а потім і прогнозування нових цілей, завдань і результатів. На думку науковців, фізичне виховання на свіжому повітрі є важливим компонентом фізкультурно-оздоровчої діяльності дітей старшого дошкільного віку. Фізичні вправи на свіжому повітрі сприяють розвитку моторики, координації рухів, силових та аеробних вмінь у дітей. Групові рухливі ігри просто неба сприяють формуванню навичок співпраці, командної роботи та взаємодопомоги серед дітей. Фізична активність на свіжому повітрі сприяє загальному фізичному, психічному та соціальному розвитку дитини, покращує її здоров'я та забезпечує гармонійний розвиток [3]. Враховуючи важливість фізичного виховання на свіжому повітрі, співпраця між закладом дошкільної освіти та родиною може сприяти ефективній організації та проведенню фізкультурно-оздоровчих заходів, які сприяють всебічному розвитку дітей старшого дошкільного віку. Таким чином, виникає належна потреба у створенні нової моделі комунікації закладу дошкільної освіти з сім'єю, побудованого на взаємодії «вихователь-дитина-сім'я».

Список використаних джерел

1. Бабюк С. М. Вплив фізичного виховання у сім'ї на формування фізичної вихованості дітей 5-6 років. *Педагогічна освіта: теорія і практика*: зб. наук, праць. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д. Г., 2010. Вип. 4. С. 237-241.
2. Кривошея Т. М. Наступність у навчанні та вихованні дітей дошкільного і молодшого шкільного віку в педагогічній спадщині Я. А. Коменського. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка*. 2009. № 28. С. 349-354.
3. Пахальчук Н. О., Мируха Г.М., Романенко О.І. Педагогічні умови активізації рухової активності дітей. *Молодий вчений*. 2019. № 5.2 (96.2). С. 72-75.
4. Пахальчук Н. О. Виховання почуття ритму в дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку засобами ботмерівської гімнастики. *Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології*. 2015. № 7 (51). С. 332-340.
5. Пахальчук Н. Формування естетичного досвіду дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання. *Реалізація ідей В.О. Сухомлинського в практиці роботи сучасної початкової школи*: збірник матеріалів педагогічних читань. Вінниця, 2015. Вип. 10. С. 8-11.
6. Проніна Т. В. Формування здорового способу життя дитини дошкільного віку в сучасних умовах – основний напрям реалізації Базового компонента дошкільної освіти в Україні. *Логопед*. 2020. № 11. С. 10-15.

РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА СВІЖОМУ ПОВІТРІ

Вікторія Годованчук, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Ольга Кобялко, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: К.А. Колеснік, докторка філософії, доцентка

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)